

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
บทนำ	๑
บทที่ ๑ ไวยากรณ์คืออะไร	๓
บทที่ ๒ ไวยากรณ์ต่างทฤษฎี	๑๑
บทที่ ๓ การศึกษาภาษาไทยแบบเดิม	๒๒
๓.๑ ความนำ	๒๒
๓.๒ การศึกษาภาษาไทยแบบเดิม: ยุคแรก	๒๒
๓.๒.๑ จินตามณี ฉบับพระโหราธิบดี	๒๒
๓.๒.๒ จินตามณี ฉบับพระเจ้าบรมโกศ	๒๔
๓.๒.๓ ประถม ก กา	๒๘
๓.๒.๔ ปฐมมาลา	๒๙
๓.๒.๕ จินตามณี ฉบับกรมหลวงวงษาธิราชสนิท	๓๑
๓.๒.๖ อักษรนิติ	๓๒
๓.๓ การศึกษาภาษาไทยแบบเดิม: ยุคที่สอง	๓๘
๓.๓.๑ แบบเรียนหลวง	๓๘
๓.๓.๒ แบบเรียนเร็ว	๔๐
๓.๓.๓ อักษรวิธี วชิรภาค วากยสัมพันธ์ และ จันตลักขณ	๔๒
๓.๔ สรุป	๔๔
บทที่ ๔ ไวยากรณ์ไทยแบบดั้งเดิม	๔๕
๔.๑ ความนำ	๔๕
๔.๒ ไวยากรณ์ดั้งเดิม	๔๕
๔.๓ ไวยากรณ์บาลี	๕๐

	หน้า
๔.๔ ก่อนจะถึงสยามไวยากรณ์	๕๒
๔.๕ สยามไวยากรณ์	๖๐
๔.๖ งานของนักภาษาศาสตร์รุ่นแรก	๖๑
๔.๗ สรุป	๖๔
บทที่ ๕ ไวยากรณ์ไทยแบบพรรณนา	๖๕
๕.๑ ความนำ	๖๕
๕.๒ งานของแมรี ฮาส (Mary Haas)	๖๕
๕.๓ งานของนักภาษาศาสตร์คนอื่น ๆ	๗๐
๕.๔ สรุป	๗๕
บทที่ ๖ สยามไวยากรณ์	๗๖
๖.๑ ความนำ	๗๖
๖.๒ อักษรวิธี	๗๘
๖.๒.๑ ลักษณะอักษร	๗๘
๖.๒.๒ วิธีประสมอักษร	๘๘
๖.๒.๓ ลักษณะการใช้อักษร	๙๑
๖.๓ วจีวิภาค	๙๓
๖.๓.๑ ลักษณะคำ	๙๓
๖.๓.๒ ชนิดของคำ	๙๔
๖.๓.๒.๑ คำนาม	๙๔
๖.๓.๒.๒ คำสรรพนาม	๙๕
๖.๓.๒.๓ คำกริยา	๙๖
๖.๓.๒.๔ คำวิเศษณ์	๙๗
๖.๓.๒.๕ คำบุพบท	๙๘

	หน้า
๖.๓.๒.๖ คำสันธาน	๙๙
๖.๓.๒.๗ คำอุทาน	๑๐๐
๖.๓.๒.๘ ชนิดของคำบาทและสันตกฤต	๑๐๐
๖.๓.๓ วิธีใช้ถ้อยคำ	๑๐๐
๖.๔ วากยสัมพันธ์	๑๐๖
๖.๔.๑ คำอธิบาย	๑๐๖
๖.๔.๒ ระเบียบภาษาไทยและประภทวลี	๑๐๗
๖.๔.๓ เอกรรตประโยค	๑๐๘
๖.๔.๕ อเนกรรตประโยค	๑๑๑
๖.๔.๖ สังกรประโยค	๑๑๓
๖.๔.๗ ประโยคระคน	๑๑๔
๖.๔.๘ บทเชื่อมที่ไม่เกี่ยวกับประโยค	๑๑๕
๖.๔.๙ ข้อวินิจฉัยการบอกสัมพันธ์	๑๑๕
๖.๔.๑๐ เครื่องหมายประกอบในการเรียงความ	๑๑๖
๖.๔.๑๑ วิธีใช้ถ้อยคำสำนวน	๑๑๖
๖.๔.๑๒ ไวยากรณ์ในการเรียงความ	๑๑๖
๖.๕ สรุป	๑๑๖
บทที่ ๗ ลักษณะภาษาไทย	๑๒๓
๗.๑ ความน่า	๑๒๓
๗.๒ คำ	๑๒๕
๗.๒.๑ คำพยางค์เดียว	๑๒๖
๗.๒.๒ คำมากพยางค์	๑๒๖
๗.๓ ระบบเสียงของภาษาไทย	๑๒๗
๗.๓.๑ เสียงสระ	๑๒๗

	หน้า
๗.๓.๒ เดียงพยัญชนะ	๑๓๐
๗.๓.๓ เดียงวรรณยุกต์	๑๓๕
๗.๓.๔ การลงเสียงเน้น	๑๓๘
๗.๔ ความหมายของคำ	๑๓๘
๗.๔.๑ ความหมายแฝง	๑๓๙
๗.๔.๒ คำอุปมา	๑๓๙
๗.๔.๓ ความหมายสัมพันธ์กับเสียง	๑๔๐
๗.๕ การสร้างคำ	๑๔๐
๗.๕.๑ ยืมมาจากภาษาอื่น	๑๔๐
๗.๕.๒ สร้างขึ้นใหม่	๑๔๐
๗.๕.๓ เกิดขึ้นใหม่	๑๔๑
๗.๖ คำซ้อน	๑๔๑
๗.๖.๑ คำซ้อนเพื่อความหมาย	๑๔๑
๗.๖.๒ คำซ้อนเพื่อเสียง	๑๔๑
๗.๗ คำซ้ำ	๑๔๒
๗.๘ คำประสม	๑๔๒
๗.๙ คำเกิดใหม่	๑๔๓
๗.๑๐ ลักษณะประโยคของไทย	๑๔๓
๗.๑๐.๑ ประโยคคำสั่ง	๑๔๔
๗.๑๐.๒ ประโยคขอร้องหรือขอรบกวน	๑๔๔
๗.๑๐.๓ ประโยคคำถาม	๑๔๔
๗.๑๐.๔ ประโยคบอกเล่า	๑๔๔
๗.๑๑ การเรียงลำดับคำในประโยค	๑๔๕

	หน้า
๗.๑๒ การจำแนกคำ	๑๔๖
๗.๑๒.๑ คำนาม	๑๔๖
๗.๑๒.๒ คำสรรพนาม	๑๔๗
๗.๑๒.๓ คำกริยา	๑๔๘
๗.๑๒.๔ คำวิเศษณ์	๑๕๑
๗.๑๒.๕ คำบุรพบท	๑๕๓
๗.๑๒.๖ คำสันธาน	๑๕๔
๗.๑๒.๗ คำอุทาน	๑๕๕
๗.๑๒.๘ คำตั้งกษณนาม	๑๕๕
๗.๑๓ รูป	๑๕๖
๗.๑๓.๑ เสียงสระ	๑๕๖
๗.๑๓.๒ เสียงพยัญชนะ	๑๕๘
๗.๑๓.๓ เสียงวรรณยุกต์	๑๕๘
๗.๑๓.๔ คำแต่ละประโยค	๑๕๙
บทที่ ๘ ไวยากรณ์ไทยตามทฤษฎีโครงสร้าง	๑๖๑
๘.๑ ความนำ	๑๖๑
๘.๒ แนวคิดของไวยากรณ์โครงสร้าง	๑๖๒
๘.๓ โครงสร้างของคำและประโยค	๑๖๓
๘.๓.๑ โครงสร้างของคำในภาษาไทย	๑๖๓
๘.๓.๒ โครงสร้างของประโยคในภาษาไทย	๑๖๔
๘.๔ ชนิดของประโยค	๑๖๕
๘.๔.๑ ประโยคเริ่ม	๑๖๕
๘.๔.๒ ประโยคไม่เริ่ม	๑๖๖

(๖)

	หน้า
๘.๔.๓ ประโยคสามัญ	๑๖๗
๘.๔.๔ ประโยครับข้อ	๑๖๗
๘.๔.๕ ประโยคผสม	๑๖๗
๘.๔.๖ ประโยคเชื่อม	๑๖๘
๘.๕ ดัชนีของประโยคสามัญ	๑๖๘
๘.๕.๑ การจำแนกประเภทของส่วนของประโยค	๑๖๘
๘.๕.๒ การกำหนดส่วนมาตรฐานของประโยค	๑๖๘
๘.๕.๓ รูปดัชนีและความสัมพันธ์ของ ส่วนมาตรฐาน ๗ ชนิด	๑๗๒
๘.๕.๔ รูปดัชนีโครงสร้างของประโยคสามัญ ซึ่งเป็นประโยคเริ่ม และประกอบด้วย ส่วนมาตรฐานล้วน ๆ	๑๗๓
๘.๕.๕ ดัชนีของส่วนเสริมของประโยค	๑๗๓
๘.๕.๖ ดัชนีโครงสร้างของประโยคไม่เริ่ม	๑๗๔
๘.๕.๗ โครงสร้างที่ประกอบด้วยส่วนเสริมเท่านั้น	๑๗๕
๘.๕.๘ โครงสร้างที่ประกอบด้วยส่วนคำลงท้าย	๑๗๕
๘.๖ การจำแนกหมวดคำ	๑๗๕
๘.๖.๑ การจำแนกคำโดยอาศัย "ตำแหน่ง" ของคำ เป็นเกณฑ์	๑๗๕
๘.๖.๑.๑ หมวดคำนาม	๑๗๖
๘.๖.๑.๒ หมวดคำกริยากรรม	๑๗๖
๘.๖.๑.๓ หมวดคำกริยากรรม	๑๗๖
๘.๖.๑.๔ หมวดคำกริยาวิกรรม	๑๗๗

	หน้า
๘.๖.๑.๕ หมวดคำคุณศัพท์ หรือ คำกริยาอกรรมย่อ	๑๗๗
๘.๖.๑.๖ หมวดคำช่วยหลังกริยา	๑๗๘
๘.๖.๑.๗ หมวดคำช่วยหน้ากริยา	๑๗๘
๘.๖.๑.๘ หมวดคำปฏิเสธ	๑๗๘
๘.๖.๑.๙ หมวดคำหน้ากริยา	๑๗๘
๘.๖.๑.๑๐ หมวดคำหลังกริยา	๑๗๙
๘.๖.๑.๑๑ หมวดคำลงท้าย	๑๗๙
๘.๖.๑.๑๒ หมวดคำกริยาวิเศษณ์	๑๗๙
๘.๖.๑.๑๓ หมวดคำพิเศษ	๑๗๙
๘.๖.๑.๑๔ หมวดคำสรรพนาม	๑๗๙
๘.๖.๑.๑๕ หมวดคำลักษณนาม	๑๘๐
๘.๖.๑.๑๖ หมวดคำจำนวนนับ	๑๘๐
๘.๖.๑.๑๗ หมวดคำลำดับที่	๑๘๐
๘.๖.๑.๑๘ หมวดคำหน้าจำนวน	๑๘๑
๘.๖.๑.๑๙ หมวดคำหลังจำนวน	๑๘๑
๘.๖.๑.๒๐ หมวดคำบอกกำหนดเชิงตรี และเชิงจตุร	๑๘๑
๘.๖.๑.๒๑ หมวดคำบอกกำหนดเชิงโท	๑๘๒
๘.๖.๑.๒๒ หมวดคำบอกเวลาประเภทที่ ๑	๑๘๒
๘.๖.๑.๒๓ หมวดคำบอกเวลาประเภทที่ ๒	๑๘๒
๘.๖.๑.๒๔ หมวดคำบุพบท	๑๘๓
๘.๖.๑.๒๕ หมวดคำเชื่อมนาม	๑๘๓
๘.๖.๑.๒๖ หมวดคำเชื่อมอนุพากย์	๑๘๓

	หน้า
๘.๖.๒ การจำแนกคำโดยอาศัย "หน้าที่" ของคำ เป็นเกณฑ์	๑๘๓
๘.๖.๒.๑ คำหลัก	๑๘๔
๘.๖.๒.๒ คำไวยากรณ์	๑๘๔
๘.๗ วลี	๑๘๕
๘.๗.๑ คำจำกัดความของวลี	๑๘๕
๘.๗.๒ ชนิดของวลี	๑๘๖
๘.๗.๓ โครงสร้างของนามวลี	๑๘๗
๘.๗.๔ โครงสร้างของกริยาวลี	๑๘๘
๘.๗.๕ องค์ประกอบของพืเศษวลี	๑๘๙
๘.๗.๖ องค์ประกอบของสถานวลี	๑๘๙
๘.๗.๗ องค์ประกอบของกาลวลี	๑๙๐
๘.๘ อนุพากย์	๑๙๐
๘.๘.๑ คำจำกัดความของอนุพากย์	๑๙๐
๘.๘.๒ ชนิดและหน้าที่ของอนุพากย์	๑๙๐
๘.๘.๓ อนุพากย์อาจจะมีลักษณะที่เหมือนหรือ แตกต่างกันในเรื่องของคำเชื่อม	๑๙๒
๘.๘.๔ ชนิดและตำแหน่งของคำเชื่อมอนุพากย์	๑๙๒
๘.๘.๕ ส่วนประกอบของคำเชื่อม	๑๙๓
๘.๘.๖ หน้าที่ของคำเชื่อม	๑๙๓
๘.๙ ระบบเสียง	๑๙๔
๘.๙.๑ เสียง	๑๙๔
๘.๙.๒ เสียงสระ	๑๙๕

	หน้า
๘.๙.๓ เสียงสระในภาษาไทย	๑๙๕
๘.๙.๔ เสียงพยัญชนะ	๑๙๗
๘.๙.๕ เสียงพยัญชนะไทย	๑๙๗
๘.๙.๖ เสียงวรรณยุกต์	๒๐๐
๘.๙.๗ เสียงวรรณยุกต์ไทย	๒๐๐
๘.๙.๘ ระบบเสียง	๒๐๑
๘.๙.๙ หน่วยเสียงพยัญชนะ	๒๐๒
๘.๙.๑๐ หน่วยเสียงสระ	๒๐๒
๘.๙.๑๑ หน่วยเสียงวรรณยุกต์	๒๐๓
๘.๙.๑๒ การลงเสียงหนัก-เบา	๒๐๓
๘.๑๐ รูป	๒๐๔
๘.๑๐.๑ เสียงสระ	๒๐๔
๘.๑๐.๒ เสียงพยัญชนะ	๒๐๕
๘.๑๐.๓ เสียงวรรณยุกต์	๒๐๕
๘.๑๐.๔ คำและประโยค	๒๐๕
บทที่ ๙ ไวยากรณ์ไทยตามทฤษฎีปริวรรต	๒๐๗
๙.๑ ความนำ	๒๐๗
๙.๒ แนวคิดของไวยากรณ์ปริวรรต	๒๐๘
๙.๓ เสียงพยัญชนะไทย	๒๐๘
๙.๔ เสียงสระไทย	๒๑๐
๙.๔.๑ สระเดี่ยว	๒๑๐
๙.๔.๒ สระประสม	๒๑๑
๙.๕ เสียงวรรณยุกต์ไทย	๒๑๒

	หน้า
๙.๖ แนวคิดเกี่ยวกับไวยากรณ์	๒๑๓
๙.๗ โครงสร้างทางไวยากรณ์	๒๑๕
๙.๗.๑ โครงสร้างแบบขยาย	๒๑๕
๙.๗.๒ โครงสร้างแบบแยก	๒๑๖
๙.๗.๓ โครงสร้างแบบเชื่อม	๒๑๖
๙.๗.๓.๑ โครงสร้างแบบเชื่อมและ/หรือ	๒๑๗
๙.๗.๓.๒ โครงสร้างแบบเชื่อมอนุกรม	๒๑๗
๙.๗.๔ โครงสร้างแบบซ้อน	๒๑๗
๙.๘ ประเภทของคำ	๒๑๘
๙.๘.๑ นาม	๒๑๘
๙.๘.๑.๑ สามานยนาม	๒๑๘
๙.๘.๑.๒ วิสามานยนาม	๒๒๐
๙.๘.๑.๓ ศรรพนาม	๒๒๐
๙.๘.๑.๔ อากาณนาม	๒๒๒
๙.๘.๑.๕ ลักษณะสำคัญของรอนาม	๒๒๒
๙.๘.๒ กริยา	๒๒๖
๙.๘.๒.๑ คุณกริยา	๒๒๖
๙.๘.๒.๒ สันธานกริยา	๒๒๗
๙.๘.๒.๓ ภวกริยา	๒๒๘
๙.๘.๒.๔ วิกตรรทกริยา	๒๒๘
๙.๘.๒.๕ สาเหตุกริยา	๒๒๙
๙.๘.๒.๖ ประโยชนกริยา	๒๒๙
๙.๘.๒.๗ สกรรมกริยา	๒๓๐

	หน้า
๙.๘.๒.๘ อกรรมกริยา	๒๓๒
๙.๘.๒.๙ วิเศษกริยา	๒๓๓
๙.๘.๒.๑๐ กริยานุเคราะห์	๒๓๓
๙.๘.๓ วิเศษณ์	๒๓๕
๙.๘.๓.๑ สามัญวิเศษณ์	๒๓๕
๙.๘.๓.๒ วิเศษณ์นำหน้ากริยา	๒๓๕
๙.๘.๓.๓ วิเศษณ์ด้วยการซ้ำวิเศษณกริยา	๒๓๕
๙.๘.๓.๔ วิเศษณ์ด้วยการซ้ำพยัญชนะต้นของคำ	๒๓๖
๙.๘.๔ สักรยา	๒๓๖
๙.๘.๔.๑ สักรยาแสดงจำนวน	๒๓๖
๙.๘.๔.๒ สักรยาแสดงจำนวนเฉพาะ	๒๓๖
๙.๘.๔.๓ สักรยาแสดงจำนวนโดยประมาณ	๒๓๗
๙.๘.๔.๔ สักรยาแสดงเลขลำดับที่	๒๓๗
๙.๘.๕ นิยมศัพท์	๒๓๗
๙.๘.๖ ปฏิเสธ	๒๓๘
๙.๘.๖.๑ ปฏิเสธทั่วไป	๒๓๘
๙.๘.๖.๒ คำตั้งปฏิเสธ	๒๓๘
๙.๘.๖.๓ ปฏิเสธโดยปราศจาก ไม่	๒๓๙
๙.๘.๖.๔ เป่า ใช้เป็นปฏิเสธ	๒๓๙
๙.๘.๖.๕ บ/ ปฏิเสธในภาษาถิ่นและวรรณคดี	๒๓๙
๙.๘.๖.๖ มิ มิใช่ มิได้ หามิได้	๒๓๙
๙.๘.๖.๗ หาใช่... ไม่ หา...ไม่ หาได้...ไม่	๒๓๙
๙.๘.๖.๘ ไม่ ร้อยกเว้น	๒๔๐

	หน้า
๙.๘.๗ คำปดจจาและคำกังธา	๒๔๐
๙.๘.๗.๑ คำปดจจา	๒๔๐
๙.๘.๗.๒ คำกังธา	๒๔๑
๙.๘.๘ คำท่ายประโยค	๒๔๑
๙.๘.๘.๑ คำชยายประโยค	๒๔๑
๙.๘.๘.๒ คำลงท่าย	๒๔๒
๙.๘.๙ สันธาน	๒๔๓
๙.๘.๙.๑ สันธานที่อยู่ระหว่างคำ ระหว่างคำกับวลี ระหว่างวลี และระหว่างประโยค	๒๔๓
๙.๘.๙.๒ สันธานที่ปรากฏนำหน้ากริยาวลีใน ประโยคตาม	๒๔๓
๙.๘.๙.๓ สันธานที่ปรากฏหน้าประโยคนำ	๒๔๔
๙.๘.๙.๔ สันธานคาบที่ผสมกันระหว่างสันธานที่ ปรากฏหน้าประโยคนำกับสันธานที่ ปรากฏนำหน้ากริยาในประโยคตาม	๒๔๔
๙.๘.๙.๕ สันธานคาบที่ปรากฏหน้านามสองคำ หรือกริยาสองคำ	๒๔๔
๙.๘.๙.๖ สันธานคาบที่เกิดท่ายประโยคนำและ นำหน้ากริยาวลีในประโยคตาม	๒๔๔
๙.๘.๙.๗ สันธานคาบที่เกิดซ้ำในประโยค หรือท่ายประโยค	๒๔๔
๙.๘.๙.๘ สันธานอื่น	๒๔๕
๙.๘.๑๐ จูทานและฮาลปะนะ	๒๔๕

	หน้า
๙.๘.๙.๘ ดัชนี	๒๔๕
๙.๘.๑๐.๒ ฮาดปนะ	๒๔๖
๙.๙ โครงสร้างของคำในภาษาไทย	๒๔๖
๙.๙.๑ หน่วยคำพื้นฐาน	๒๔๖
๙.๙.๑.๑ หน่วยคำพื้นฐานในภาษาไทย	๒๔๖
๙.๙.๑.๒ หน่วยคำพื้นฐานจากภาษาเขมร	๒๔๗
๙.๙.๑.๓ หน่วยคำพื้นฐานจากภาษาบาลีสันสกฤต	๒๔๗
๙.๙.๒ หน่วยคำมูล	๒๔๗
๙.๙.๓ คำประธาน	๒๔๘
๙.๙.๓.๑ คำประธานแท้	๒๔๘
๙.๙.๓.๒ คำประธานเทียม	๒๔๘
๙.๙.๓.๓ คำประธานเสริม	๒๔๘
๙.๙.๔ คำประสม	๒๔๘
๙.๙.๔.๑ นามประสม	๒๔๘
๙.๙.๔.๒ กริยาประสม	๒๔๙
๙.๙.๕ คำสมาส	๒๕๐
๙.๙.๕.๑ คำสมาสแบบขยาย	๒๕๐
๙.๙.๕.๒ คำสมาสแบบเชื่อม	๒๕๑
๙.๙.๖ การรวมคำเป็นวลีในภาษาไทย	๒๕๑
๙.๙.๖.๑ นามวลี	๒๕๑
๙.๙.๖.๒ กริยาวลี	๒๕๑
๙.๑๐ กลไกในการวิเคราะห์ภาษาไทย	๒๕๒
๙.๑๑ สรุป	๒๕๓

	หน้า
บทที่ ๑๐ บทสรุป	๒๕๔
๑๐.๑ ความนำ	๒๕๔
๑๐.๒ ชนิดของคำในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน	๒๕๕
พ.ศ. ๒๕๒๕	
๑๐.๒.๑ กริยา	๒๕๕
๑๐.๒.๒ นาม	๒๕๕
๑๐.๒.๓ นีบาต	๒๕๕
๑๐.๒.๔ บุรพบท	๒๕๖
๑๐.๒.๕ วิเศษณ์ (คุณศัพท์หรือกริยวิเศษณ์)	๒๕๖
๑๐.๒.๖ สรรพนาม	๒๕๖
๑๐.๒.๗ สันธาน	๒๕๖
๑๐.๒.๘ อุตทาน	๒๕๖
๑๐.๓ หลักภาษาไทยในตำราเรียนระดับชั้นมัธยม	๒๕๗
๑๐.๓.๑ เสียงพยัญชนะและรูปพยัญชนะ	๒๕๘
๑๐.๓.๒ เสียงสระและรูปสระ	๒๕๘
๑๐.๓.๓ เสียงวรรณยุกต์และรูปวรรณยุกต์	๒๕๘
๑๐.๓.๔ ชนิดของคำ	๒๕๘
๑๐.๓.๔.๑ คำนาม	๒๕๙
๑๐.๓.๔.๒ คำสรรพนาม	๒๕๙
๑๐.๓.๔.๓ คำกริยา	๒๕๙
๑๐.๓.๔.๔ คำวิเศษณ์	๒๖๐
๑๐.๓.๔.๕ คำบุพบท	๒๖๐
๑๐.๓.๔.๖ คำสันธาน	๒๖๐

(๑๕)

	หน้า
๑๐.๓.๔.๗ คำอุทาน	๒๖๑
๑๐.๔ การวิเคราะห์โครงสร้างภาษาไทยในปัจจุบัน	๒๖๑
๑๐.๕ สรุป	๒๖๓
บรรณานุกรม	๒๖๕
ภาคผนวก ๑ นามานุกรมและอธิบายศัพท์	๒๗๓
ภาคผนวก ๒ ประมวลศัพท์	๓๐๖
ภาคผนวก ๓ การเปรียบเทียบ สระ พยัญชนะ และชนิดคำ ดัชนี	๓๑๕ ๓๓๓